27.09.2016 г. / 21:27:35

Вяра

29.09 по еретическия, †16 септември по православния календар - Светата великомъченица Евфимия Всехвална. Св. мъченица Севастиана

Страдание на света великомъченица Евфимия Всехвална

(† 304 г.)

Света великомъченица Евфимия Всехвална. Фрагмент от древна стенопис. Грузия

По време на царуването си нечестивият Диоклетиан поставил за управител на Халкидон проконсула Приск. Проконсулът възнамерявал да устрои празник на езическия бог Арей, в чиято чест в града имало храм, а в храма било поставено негово изображение. Той изпратил указ до околните

градове и селища, като заповядал в името на царя всички да се съберат в Халкидон на празника и според имущественото си състояние да принасят жертви на Арей. В указа си Приск заплашвал с големи мъчения онези, които не изпълнят заповедта му и не се явят на празника, и постановил той да се проведе на деветия ден след издаването на указа. И ето, когато настъпил определеният за бесовския празник ден, в Халкидон се събрали много хора с жертвени животни и празнично ликували, като принасяли в жертва овце и волове и се покланяли на бездушния истукан, или по-добре да се каже - на беса, обитаващ в него. Тогава местните християни, погнусени от богомерзкия празник и опасявайки се от страшния гняв на проконсула, започнали да се крият, събирали се на тайни места и служели на истинския Бог, нашия Господ Иисус Христос. А проконсулът заповядал да се издирва дали няма някой, който се противи на заповедта му и не се покланя на Арей. Станало ясно, че на мъчителя се противят християните, защото не изпълняват повелението му и не въздават на беса онази чест, която подобава само на единия истински Бог. Разгневен, Приск заповядал да ги открият и да ги предадат на мъчения.

По това време на едно тайно място се криели четиридесет и девет християни и възнасяли молитви. Сред тях била и една прекрасна девица на име Евфимия, от благородно потекло, дъщеря на благочестивия сенатор Филофрон и съпругата му Теодоросия. Донесли на мъчителя за тях и той заповядал да ги хванат и да ги доведат при него на съд. Свирепите му слуги веднага с оръжие в ръце се устремили като зверове на плячка върху събраното Христово стадо. Домът, където вярващите тайно служели на Бога, бил обкръжен от всички страни, за да не може никой да избяга. Слугите разбили вратите и без милосърдие помъкнали християните един по един навън, а когато хванали всички, с унижения и насмешки ги повели при

проконсула. Водени като овци на заколение, светите смирени Христови раби застанали пред мъчителя, готови да пострадат за своя Господ дори до проливане на кръв.

Когато ги видял, гордият властник казал:

- Вие ли се противите на царската и нашата заповед, като пренебрегвате жертвоприношението в чест на великия бог Арей?

Християните отговорили:

- Без съмнение трябва да изпълняваме царската или твоята заповед, ако тя не е противна на Небесния Бог, проконсуле. Но когато е противна на Бога, не само не трябва да се подчиняваме, а дори да се съпротивляваме. Ако ни заповядваше нещо, в което сме длъжни да се подчиним на властите, бихме въздали “кесаревото кесарю”. А тъй като вашата заповед е богопротивна и богомерзка, понеже повелявате да почитаме тварите вместо Твореца и ни карате да се поклоним и принесем жертва на беса, а не на Вишния Бог, няма никога да я изпълним, защото сме истински поклонници на живеещия на небесата истински Бог.

Тогава мъчителят отворил лъжливите си уста, изострил като бръснач лъстивия си език и се обърнал към тях с хитроумна реч, като обещавал дарове и почести и се стараел да отклони от правия път към гибелното идолослужение онези, които Господ “придобил с честната Си кръв”. В същото време той ги заплашвал със страшни мъки, ако не пожелаят да изпълнят съветите му.

А светиите отговорили:

- Даровете и почестите, които ни обещаваш, проконсуле, отдавна сме отхвърлили, възненавидели и считаме за смет заради Христа, защото имаме небесните блага, които са по-

големи и по-хубави от земните. Земните блага са временни и непостоянни, а небесните - вечни и неизменни. А от страшните мъки, с които ни заплашваш, не само не се боим, но дори желаем да ги претърпим, за да се прояви в нас силата и крепостта на нашия Бог, на която вие да се чудите и като познаете немощта на вашите скверни богове, да се засрамите. Но защо още да продължаваме словесния спор? Пристъпи към това, което си намислил, и ще се убедиш, че в нас ще има много повече твърдост в търпението, отколкото у тебе - усърдие в мъченията.

Тогава управителят започнал да ги изтезава и светиите цели деветнадесет дни били подлагани на различни мъчения, като ежедневно получавали нови рани и понасяли глад и жажда. С тях била светата дева Евфимия, млада и прекрасна. Те я ободрявали и казвали:

- Подвизавай се, дево, заради Небесния Жених, подвизавай се да Му угодиш със страданието, подвизавай се, за да Го посрещнеш заедно с мъдрите девици, за да те възлюби като Своя невеста и да те въведе в Своя чертог.

На двадесетия ден те били доведени в съда, където проконсулът ги запитал:

- Може би, научени от страданията, сега ще поискате да се подчините на нашия указ?

Тогава светите мъченици заедно със света Евфимия казали:

- Не се надявай, проконсуле, да ни отклониш от правия път. По-скоро ще можеш да обърнеш планините на земята и да поместиш звездите на небето, отколкото да откъснеш сърцата ни от истинския Бог.

Раздразнен от тези думи, мъчителят заповядал дълго да ги бият по лицата, а после, като видял, че не постига успех с

това, решил да ги изпрати при царя, а дотогава да останат в тъмницата. Когато ги повели натам, проконсулът видял света Евфимия, прекрасната млада девойка, която сияела сред лика на светите мъченици като луна сред звездите, и подобно на вълк похитил тази овца от Христовото стадо. А тя вдигнала очи и ръце към небето и възкликнала:

- Не ме оставяй, любезни мой Женихо, Иисусе Христе, защото на Тебе се надявам. Не оставяй на зверовете душата, която Те обича и изповядва Твоето свято име. Не давай на врага да се порадва над мене, укрепи немощната Си рабиня, за да не надделее над мен беззаконието.

Желаейки да я обърне към своето безбожие, мъчителят търсел всякакви средства, за да я прелъсти с ласкави думи, да улови девическото сърце с дарове и различни обещания.

Но тя твърдо казала:

- Не мисли, мъчителю, че с хитри увещания можеш лесно да склониш моята слабост към твоето нечестие и беззаконие, защото, макар да съм жена, с немощна плът и млада на години, сърцето ми е по-твърдо от твоето и силата на вярата ми е по-голяма от вашата храброст. Освен това по милосърдието на моя Христос имам повече разум, отколкото всички ваши езически витии, с които се смятате за мъдри, макар всъщност да сте по-безумни от всички невежи, понеже не искате да познаете истинския Бог, а почитате за бог беса. Ти не ще ме прелъстиш с хитри слова, както някога змията е прелъстила нашата прамайка, не ще направиш за мене този горчив свят сладък с неговите наслади, които почитам за горчивини заради най-сладкия мой Иисус, и колкото и да се стараеш, не ще победиш силата, която в немощ напълно се проявява. Защото аз се надявам, че моят Христос няма да ме остави и не ще отклони от мене крепката ръка на Своята помощ, докато гордата глава на беса не бъде стъпкана от

нозете на жена.

Посрамен от отговора на света Евфимия, мъчителят се разгневил, сменил с ярост мерзката любов, която показвал дотогава, и заповядал да приготвят колело за мъчения с множество остри ножове. Когато слугите му вързали за него светата дева, тя се оградила с кръстно знамение. Започнали да въртят колелото, а ножовете режели парчета от тялото на мъчениците и раздробявали ставите.

А тя усърдно се молела на Бога:

- Господи Иисусе Христе - призовавала девицата, - просвещение на душата ми, източниче на живота, подаващ спасение на онези, които Ти се надяват! Дойди ми на помощ сега, за да познаят всички, че Ти си единственият Бог и твърдо упование за вярващите в Тебе, защото, когато “Всевишния си избрал за твое прибежище; зло няма да ти се случи, и язва няма да се приближи до твоето жилище”.

Щом се помолила, колелото внезапно спряло и слугите паднали без сили, защото се явил ангел Божий, счупил го и свалил светата девица, изцелил раните и възвърнал здравето. А тя се изправила цяла и невредима, радостно възпявала и благодаряла на Бога и прославяла всемогъщата Му сила.

Мъчителят и всички присъстващи изпаднали в недоумение и много се дивели на чудото. Впрочем там, където злобата е ослепила душевните очи, това голямо чудо не можело да принесе никаква полза. Те не били в състояние да познаят крепката ръка на истинския Бог, защото е казано: “с уши ще чуете, и не ще разумеете, и с очи ще гледате - и не ще видите. Защото сърцето на тоя народ е закоравяло”, и сметнали чудесното знамение за вълшебство.

След това мъчителят заповядал да запалят силен огън в една

пещ и да хвърлят там светицата. Докато разпалвали пещта и пламъкът вече се разгарял, мъчениците отново започнала молитвата, която някога като броня защитила тримата момци в огнената пещ. На веществения огън светата дева противопоставила огъня на ревностната любов към Бога и като вдигнала очи към небето, казала:

- “Висок е Господ: и смирения вижда”! Ти си съхранил чрез Своя свят ангел цели и невредими тримата момци във Вавилон, хвърлени заради Твоя закон в огъня, и си им пратил вода от небето: бъди помощник и на мене, Твоята рабиня, защото се подвизавам заради славата Ти, Христе мой!

Тя се оградила като с оръжие с кръстното знамение и спокойно очаквала да я хвърлят в огъня.

Тогава двамата воини Виктор и Состен, които трябвало да сторят това, видели в пещта чудно видение - пред тях се явили Божии ангели, които угасявали огъня и им забранявали да се докосват до Христовата невеста. Като съзрели това чудо, те казали на мъчителя:

- Няма да посмеем да се докоснем до тази света дева с нашите скверни ръце и да я хвърлим в огъня, дори да заповядаш да ни отсекат главите, защото виждаме удивително чудо, което не виждат твоите очи. И по-добре е да търпим твоята ярост, отколкото гнева на онези светоносни мъже, които ни заплашват изсред огнения пламък.

Като чул това, мъчителят се разгневил, помислил, че са християни и затова не искат да хвърлят в пещта девицата. Наредил те да бъдат вързани, а други двама воини, единият от които се казвал Кесар, а другият - Варий, да изпълнят заповедта му. Те хванали девицата и я хвърлили в пещта, но веднага изригнал силен пламък и ги изгорил на място в пепел, а другите слуги накарал да побягнат. А светицата, ликувайки в

пещта като в светъл чертог и сред прохладна роса, пеела песента на тримата момци: “Благословен си Ти, Господи, Боже на отците ни, и хвален и прославен вовеки”. И станало дивно чудо: огънят не я докоснал, дори не опалил одеждите, защото Сам нетленният Жених Христос Господ тайно слязъл при светата Си невеста и я оросил с небесна прохлада. Когато пещта изгаснала, светицата излязла здрава и невредима и изумила всички. Като не знаел какво да предприеме, мъчителят заповядал да я хвърлят в тъмница и си казал: “През нощта ще измисля какво да сторя с тази вълшебница”. После привикал Виктор и Состен и излял върху тях яростта си, като обещавал да ги погуби, ако не се поклонят на идолите.

Те отговорили:

- Досега се заблуждавахме, защото не знаехме истината. А сега познахме единия Бог, Който е създал небето и земята. В Него вярваме и Му се покланяме, а твоите богове, на които и ние се покланяхме преди, без да знаем, че ни прелъстяват бесовете, вече няма да почитаме. Прави каквото искаш с нас, в твоите ръце са телата ни, а душите ни са под защитата на Бога.

Мъчителят ги осъдил да бъдат разкъсани от зверовете. Когато светците отивали на определеното място, те се молели усърдно на Бога, за да се смили над тях и да им прости греховете, които извършили в заблуждението и неверието си, да въведе душите им там, където пребивават вярващите в Него. И веднага от небето се разнесъл Божествен глас, който ги призовавал да останат спокойни. Щом го чули, те с радост предали душите си в Божиите ръце. Зверовете не докоснали телата им и по-късно вярващите тайно ги погребали.

Когато изминала нощта и настъпило утрото, мъчителят седнал на съдийското място. Довели света Евфимия от тъмницата, а тя, отивайки на съд, с радост възпявала:

- “Боже, нова песен ще Ти изпея”! Ще те прославям Господи, сило моя! Ще Те възпея сред народите и ще прославя името Ти, защото само Ти си истинският Бог и няма друг Бог, освен Тебе.

Дълго я разпитвали и изтезавали, като я принуждавали да принесе жертва. Когато тя отказала да се подчини, мъчителят, убедил се в непреклонността ѝ, заповядал да повесят и да режат тялото с остри ножове. Но и след това тя с Божията сила останала невредима. После изкопали дълбок ров, напълнили го с вода и хвърлили вътре множество змии, ехидни и други морски и земни влечуги. Когато ямата била пълна, мъчителят заповядал да хвърлят там и света Евфимия.

А тя се осенила с кръстното знамение и казала:

- Пресвети мой Иисусе Христе! В утробата на водния звяр си съхранил Иона, избавил си Даниила от лъвските уста. Запази и мене с крепката Си ръка, за да се прослави и чрез мен светото Ти име.

С тези думи тя се хвърлила в ямата, а змиите и влечугите не причинили никаква вреда, защото я носели върху себе си и не давали да потъне във водата. С Божията милост светата дева излязла от нея без никаква вреда за себе си. А мъчителят изпаднал в пълно недоумение, като не знаел какво още да направи с нея. Той желаел да я погуби и като мислел, че вълшебството, което уж владеела светицата, преодолява само явните опасности, а не тайните замисли, заповядал да изкопаят друга яма и да я напълнят с остри копия, мечове и ножове, да ги забодат по дъното с остриетата нагоре, а после да покрият ямата с малко клони и пръст. След това наредил на мъчениците да премине оттам, като се надявал, че като не знае за клопката, ще падне върху остриетата и ще умре от раните си. Но светицата преминала леко като птица, прелитаща през мрежи, а някои от езичниците, които не

знаели за рова, паднали в него и загинали. Като видял това, мъчителят бил поразен от срам и се изпълнили думите на Писанието: “Ров изкопа, изкопа го дълбоко и падна в ямата, която приготви”.

А света Евфимия възхвалявала Бога:

- “Кой ще изкаже могъществото на Господа, кой ще възвести всичката Му хвала”, защото Ти запази невредима от раните Своята рабиня, спаси ме от огъня, защити ме от зверовете, от водата и колелото и ме изведе от ямата. И сега, Господи, избави душата ми от ръката на онзи, който от века е бил враг на послушните на Тебе. “Греховете на младостта ми и престъпленията ми не си спомняй”, но с капките кръв, пролята за мене, очисти сквернотата на плътта и духа ми, защото Ти си очищение, освещение и просвещение за Твоите раби.

Проконсулът опитал още веднъж да я прелъсти с любезни думи:

- Недей да безчестиш - казал той - своя род, не погубвай цвета на своята младост и не се обричай на смърт. Почети великия Арей и ще бъдеш почетена от всички нас, възхвалявана и наградена с голяма слава и богатство.

Той казал и много друго, за да я измами, но тя се смеела и го наричала безумен.

Тогава той отново започнал да я мъчи - наредил да бъде бита жестоко с пръчки, заповядал да я разрежат с остър трион, но той не могъл да навреди на святото тяло. После заповядал да я горят на гореща скара, но скарата изстинала, защото с Христовата невеста пребивавали ангели и я опазвали от всички мъчения. Накрая проконсулът заповядал света Евфимия да бъде хвърлена на зверовете.

Когато отвеждали светицата в цирка, тя се молела Господ да

прати край на мъките ѝ, да приеме душата ѝ в Своите ръце и да заповяда тя да се пренесе от многострадалното тяло в желаната страна.

- Господи на силите! - казвала тя. - Ти ми яви Своята непобедима сила и ненадминатата десница, Ти откри немощта на бесовете и безумието на мъчителя, а мене постави над всички мъчения. Както допусна смъртта и проливането на кръв на мъчениците преди мене, така сега приеми и моята жертва, принесена от съкрушена душа и смирен дух, и успокой душата ми в селенията на светиите и в лика на мъчениците, защото си благословен во веки.

Когато света Евфимия завършила молитвата си, срещу нея били пуснати лъвове и мечки, но те се приближили и започнали да ближат нозете ѝ. Само мечката нанесла малка рана, от която потекла кръв. В това време се чул глас от небето, който призовавал светицата в горните обители и тя веднага предала духа си на Господа, заради Когото пострадала с цялата си преданост. Земята се разтресла и градът се залюлял, стените се рушали, капищата падали и всички били обхванати от голям ужас. Те в страх побягнали от цирка, а светото тяло на мъчениците останало да лежи на земята.

Родителите на Евфимия взели светата си дъщеря и с почести я погребали близо до града. Те благодарели на Бога и се радвали, че са се сподобили да бъдат родители на такава дъщеря, която с проливането на своята кръв станала невеста на небесния Жених Христа и Царя на всички, на Когото чест и слава с Отца и Светия Дух сега и винаги и вовеки веков. Амин.

Тропарь великомученице Евфимии Всехвальной

глас 4

А́гница Твоя́, Иису́се, Евфи́мия/ зове́т ве́лиим гла́сом:/ Тебе́,

Женише́ мой, люблю́,/ и Тебе́ и́щущи страда́льчествую,/ и сраспина́юся, и спогреба́юся креще́нию Твоему́,/ и страждý Тебе́ ра́ди,/ я́ко да ца́рствую в Тебе́,/ и умира́ю за Тя, да и живý с Тобо́ю,/ но, я́ко же́ртву непоро́чную приими́ мя, с любо́вию поже́ршуюся Тебе́. / Тоя́ моли́твами,// я́ко Ми́лостив, спаси́ ду́ши на́ша.

(Перевод: Агница Твоя, Иисусе, Евфимия взывает громогласно: «Тебя, Жених мой, люблю, и, Тебя ища, страдаю, и распинаюсь и погребаюсь с Тобою в Твоем крещении, и терплю муки за Тебя, да царствую в Тебе, и умираю за Тебя, чтобы и жить с Тобою; но, прими меня как жертву непорочную, с любовью принесенную Тебе!» По ходатайствам ее, как Милостивый, спаси души наши.)

Ин тропарь великомученице Евфимии Всехвальной

глас 4

Жениха́ твоего́ Христа́ возлюби́вши,/ и свещу́ твою́ све́тло угото́вльши,/ добродете́льми возсия́вши, всехва́льная Евфи́мие,/ те́м возшла́ еси́ с Ним на брак,/ вене́ц страда́ния от Него́ прие́мши. / Но от бед изба́ви нас,// чту́щих ве́рою па́мять твою́.

(Перевод: Жениха твоего Христа возлюбив, и светильник твой прекрасно приготовив (Мф.25:7), воссияла добродетелями, всеми прославляемая Евфимия, потому ты вошла с Ним на брачный пир (Мф.25:10), приняв от Него мученический венец. Но от бед избавь нас, почитающих с верой память твою.)

Кондак великомученице Евфимии Всехвальной

глас 6

По́двиги во страда́льчестве, по́двиги в ве́ре/ положи́ла еси́

те́пле за Христа́, Жениха́ твоего́. / Но и ны́не я́коже е́реси, и врагóв шата́ние/ под но́ги во́инству на́шему покори́ти моли́ Богоро́дицею,/ я́же от шести́сот три́десяти Богоно́сных оте́ц/ преде́л прие́мшая,// и храня́щая, всехва́льная.

(Перевод: Подвиги в мученичестве, подвиги в вере ты совершила с усердием за Христа, Жениха твоего. Но и сейчас моли Богородицу о том, чтобы повергнуть ереси и превозношение врагов под ноги воинству нашему, как принявшая орос от шестисот тридцати Богоносных отцов и хранящая его, всеми прославляемая.)

Ин кондак великомученице Евфимии Всехвальной

глас 4

Во страда́нии свое́м до́бре подвиза́ся/ и по сме́рти нас освяща́еши чуде́с тече́нием, всехва́льная. / Тем твое́ успе́ние пое́м,/ ве́рою прибега́юще в Боже́ственную твою́ це́рковь,// да изба́вимся неду́г душе́вных и чуде́с благода́ть поче́рпем.

(В своето страдание добре си се подвизавала и след смъртта ни освещаваш с чудеса, Всехвална; затова притичащи се с вяра в твоя Божествен храм, възпяваме светото ти успение, за да се избавим от душевни недъзи и да почерпим благодат от чудесата.)

Ин кондак великомученице Евфимии Всехвальной

глас 4

Во страда́льчестве твое́м до́бре подвиза́лася еси́/ и по сме́рти ны освяща́еши чуде́с тече́ньми, всехва́льная. / Те́мже твое́ успе́ние свято́е пое́м,/ ве́рою притека́юще/ в Боже́ственный храм твой,/ да изба́вимся неду́гов душе́вных// и чуде́с благода́ть поче́рпем.

(Перевод: В мученичестве твоем ты хорошо подвизалась и

после смерти освящаешь нас потоками чудес, всеми прославляемая. Потому твое святое успение воспеваем, с верой приходя в Божественный храм твой, чтобы избавиться от болезней душевных и почерпнуть благодать чудес.)

Величание великомученице Евфимии Всехвальной

Величáем тя, страстотéрпице Христóва Евфи́мие, и чтим честнóе страда́ние твоé, éже за Христá претерпéла еси́.

Молитва великомученице Евфимии Всехвальной

О, святая всехвальная Евфимие, дево непорочная и великомученице преславная, истинная невеста Христова, нам в защищение Господом данная, услыши ныне моления наша, тебе с любовию приносимыя. Данною тебе от Бога благодатию, помози нам, немощным и убогим, поприще жития сего многотруднаго и многоскорбнаго безбоязненно преити, да возможем, яко же и ты, не устрашатися козней врага злохитростнаго, на ны воздвигаемых и душы наша погубити хотящаго. Принеси Господу нашему Сладчайшему Иисусу Христу смиренное моление наше и умоли Его даровати нам крепость и силу, терпение и смирение, да ими возможем врага превозмогати и Господа нашего неустанно прославляти, с Ним же и Небеснаго Отца и Святаго Духа и ныне и присно и во веки веков. Аминь.

В памет на света мъченица Севастиана († ок. 86-96 гг.)

Света Севастиана живеела при царуването на Домитиан и била ученичка на свети апостол Павел. Хегемонът Георгий заповядал да я хванат в град Маркианопол. Тя била бита и хвърлена в гореща пещ, но останала невредима. После я отвели в Ираклия, където била повесена на едно дърво, а след това хвърлена на зверовете. Но тя отново останала невредима. Накрая главата ѝ била отсечена с меч, а вместо кръв изтекло мляко.

В памет на света мъченица Мелитина

(† ок. 138-161 гг.)

Света Мелитина произхождала от град Маркианопол Тракийски и живяла при царуването на Антонин, при хегемона Антиох. Тя извършила много чудеса - с молитвата си съборила идолите, съкрушила изображенията на Аполон и Херкулес и мнозина довела в истинската вяра. После обърнала към Христа жената на хегемона. Затова била посечена с меч. Отначало честното тяло останало непогребано. Един македонец на име Акакий, който преминавал през това място на път за отечеството си, измолил да му позволят да вземе нейните свети мощи, поставил ги в ковчеже и поискал да ги отнесе в отечеството си. По време на плаването той се разболял и починал. Когато корабът стигнал остров Лемнос, положили там тялото на светата мъченица. Около нейната гробница е погребано и тялото на Акакий.

В памет на преподобния Доротей

пустинник (IV в.)

Свети преподобни авва Доротей. Фрагмент от стара стенопис. Терапонтово. Русия

Преподобният Доротей бил родом от Тиваида (1) и пребивавал в пустинята близо до Александрия, на едно място, наречено Килии на отшелниците. Паладий, епископ Еленополски (2), в младите си години станал свидетел на постническите му трудове и повествува следното за него.

Старецът пребивавал шестдесет години в една пещера и водел строг живот. Всеки ден по време на обедния зной ходел край морето, събирал камъни и строял с тях килии за онези,

които сами не умеели да строят. “Аз, казва Паладий, го попитах веднъж:

- Отче, защо в твоята напреднала възраст изнуряваш тялото си в горещината?

А той ми отговори:

- Измъчвам го, за да не ме измъчва то.

Всеки ден ядеше с мяра само сух хляб и малко пустинни треви и пиеше по малко вода. Бог е свидетел, че никой не го е виждал да ляга на рогозката, нито да спи. Цяла нощ плетеше кошници от финикови клони и ги продаваше, а с полученото си купуваше храна. Замислих се дали само пред мене не живее така сурово и като пожелах да науча за целия му живот, започнах да разпитвам много негови ученици дали винаги е било толкова строго житието му. И те ми разказаха, че от млади години живее така и има обичай никога да не спи, само понякога, докато върши нещо или вкусва храна, очите му се премрежват, така че често пъти хлябът пада от устата му по време на ядене. Когато пък веднъж го уговаряхме да поспи малко на рогозката, той сякаш ни съжали и каза:

- Ако някога убедите ангел да заспи, ще убедите и мен.

Един ден около деветия час той ме изпрати - повествува Паладий - при своя кладенец да донеса вода за трапезата му. Когато се наведох над кладенеца, видях в него аспида (3). От страх не посмях да взема вода, върнах се при стареца и казах:

- Отче, загиваме, защото видях в кладенеца аспида.

А преподобният се усмихна, поклати глава и каза:

- Ако дяволът поискаше във всички кладенци и всички водни източници да хвърли ехидни, аспиди и други отровни влечуги, ти никога не би пил вода и щеше да умреш от жажда.

После стана и сам отиде при кладенеца, взе вода, осени я с кръстно знамение и пи с думите:

- Където е кръстът, там не може да навреди бесовската сила. (4)

(1) Фиваида – область знаменитого в древности города Фивы; этим же именем назвался вообще весь Верхний (южный) Египет по имени главного города Фивы. Келлиями отшельническими называлась одна из пустынь египетских, на западной стороне реки Нила.

(2) Палладий Еленопольский (368–430 гг.), ученик прп. Дорофея, уроженец Галатии, в 388 году прибыл в Александрию, откуда потом удалился в близлежащую пустыню, где подвизался и прп. Дорофей, и потом переселился в Вифлеем. В 399 году избран в епископа Еленопольского в Вифинии в Малой Азии. После того император Аркадий сослал его, как сторонника св. Иоанна Златоуста в Верхний Египет, откуда в 408 г. он перемещен в Антиною, а в 412 г. составил собрание жизнеописаний святых и сказаний о них, которое в честь его назвал «Лавсаиком».

(3) Аспид или василиск – одна из самых ядовитых змей, яд которой смертоносен; обычна в песчаных пустынях Аравии, Египта, Сахары.

(4) Лавсаик, гл. 2. – Прп. Дорофей преставился в конце IV века в царствование Феодосия Великого (379–395 гг.).

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

Акафист святой великомученице Евфимии

Всехвальной

Кондак 1

Избранней и венчанней деве мученице, истинней поклоннице сущаго на Небесех истиннаго Бога, невесте Христовой Евфимии, от сердец умиленных похвальное пение воспоим. Ты же, яко всехвальная победительнице и низложительнице врага лукаваго, от всяких нас бед защити, Господа о нас присно умоляя, да зовем ти:

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Икос 1

Ангелом чистотою души своея уподобилася еси, святая дево Евфимие, с ними же ныне в светлости неизреченней ликуеши и от трудов своих почиваеши. Темже, не забуди и нас, живущих на земли, да и мы сподобимся причастницами славы Божия явитися, поющии ти:

Радуйся, от родителей благочестивих рожденная.

Радуйся, благочестию ими наученная.

Радуйся, красотою своею ангелам уподобившаяся.

Радуйся, благородным происхождениим своим не возгордившаяся.

Радуйся, яко в послушании Господу своему славно пожила еси.

Радуйся, яко Его всем сердцем своим пламенне возлюбила еси.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 2

Видяще нечестивий Диоклетиан, яко христиане гнушахуся жертвы идолом богомерзким воздавати, повеле предавати их на мучения лютыя. Ты же, всехвальная Евфимие, в тайнем месте с сорока христианы служение Господу нашему Иисусу Христу совершала еси, чистым сердцем Его славя: Аллилуиа.

Икос 2

Силу веры своея показуя, купно с присными твоими, боголюбивая Евфимие, влекомая яко овца на заклание, небоязненно пред мучителем своим стала еси, даже до крови пострадати за Господа своего готовившаяся. Темже, таковую крепость твою видя, восхваляем тя пении сими:

Радуйся, яко повелению цареву не покорилася еси.

Радуйся, яко твари вместо Творца не поклонилася еси.

Радуйся, поклонницею истиннаго Бога себя показавшая.

Радуйся, идолом мерзким жертву не воздавшая.

Радуйся, льстивой речью царя не прельстившаяся.

Радуйся, от пути прямого, в рай ведущий, не уклонившаяся.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 3

Верою своею в мучениих непоколебима бе, блаженная Евфимия, купно с тобою бо страдавшыя, тако укрепляху тя, юную и прекрасную: «Подвизайся дево, Жениха Небеснаго ради, подвизайся страданиим Ему угодити, подвизайся во сретение Его изыти с мудрыми девами, да возлюбит Он тя, яко невесту Свою и введет тя в чертог Свой, в нем же воспоеши

Ему сладце: Аллилуиа.»

Икос 3

Видя нечестивый проконсул тя, достоблаженная Евфимие, в лике святых мучеников, яко луно посреди звезд сиявшую, аки волк хищный похити тя из Христова стада. Мы же, словесам твоим радуяся: «Не остави мене, вселюбезнейший Женише мой, на Тя токмо надеющуся, не выдай зверем душу, любящую Тя и исповедающую имя Твое святое, не дай врагу моему возрадоватися надо мною, укрепи мя, немощную рабу Твою, да не одолеет мя беззаконие», воспеваем ти:

Радуйся, к Богу за помощию взывавшая.

Радуйся, в руце Его спасение свое отдавшая.

Радуйся, яко на Господа упование свое возложила еси.

Радуйся, яко в отчаяние не впадала еси.

Радуйся, благодатию Господа укрепившаяся.

Радуйся, пред мучителем не посрамившаяся.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 4

Восхотев к безбожию своему обратити тя, святая Евфимие, мучитель лестию тя уловити потщися, абие с твердостию отвещавала еси ему: «На Христа моего токмо уповаю, яко не оставит мя и не отымет руку Своея от мене и Ему Единому душой взываю: Аллилуиа.»

Икос 4

Хотяй волю твою сломити и к идолом мерзким приклонити,

повеле нечестивый мучитель твой на мучения тяжкая тя отдати, непреклонная в исповедании своем Евфимие. Егда же служителие привязаху тя к колесу со множеством ножей, ты крестным знамением осенивши ся, ко Господу с усердием молилася еси: «Господи, просвещение души моея, прииди ныне на помощь ми, да уразумеют вси, яко Ты еси Единый Бог!» Таковое исповедание твое зряще, умиленными сердцы вопием ти:

Радуйся, яко пыток мучителя не убоялася еси.

Радуйся, яко Господу со тщанием молилася еси.

Радуйся, крестом святым себе осеняяй.

Радуйся, сим знамением враги своя побеждаяй.

Радуйся, яко Вышняго положила еси прибежище себе.

Радуйся, яко зло и рана не приближися тебе.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 5

Боготечней звезде уподобилася еси, всехвальная Евфимие, егда ангельский свет освети тя и ангел Божий сокруши колесо и снем тя, раны исцели твоя. С ним же радостно воспела еси Богу, Его силу прославляя: Аллилуиа.

Икос 5

Видевши сие чудо мучитель и вси бывшии тамо, в недоумение приидоша и много чуду сему дивляхуся, обаче не возмогоша познати крепкую руку истиннаго Бога: видяще бо не видеша и слышаще не уразумеша, окамене бо сердце их. Мы же, силу Божию на тебе зряще, Богом возлюбленная Евфимие, с радостию воспеваем ти:

Радуйся, силою Божиею чудеса творяяй.

Радуйся, неверующих исцелением своим удивляяй.

Радуйся, ангелом незримо охраняемая.

Радуйся, крепкой мышцею Господней укрепляемая.

Радуйся, яко во славу Христа подвизалася еси.

Радуйся, яко исповеданием своим Господа прославляла еси.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 6

Проповедницею славы Божией явилася еси, богомудрая Евфимие, к пещи бо огненней приведенная, огня вещественнаго не убоялася еси, огнем любви ко Богу пламенея. На небо очи возведя, молитву Господу творила: Аллилуиа.

Икос 6

Возсия свет чудный воином Виктору и Сосфену, во огни бо дивное видение узреша: пред ними ангели Божий предсташа, огнь разметая и воспящая невесты Христовой касатися. Увидев чудо сие, мучителю глаголаша: «Не посмеем мы коснутися к сей святей деве и ввергнути ю в огнь, аще бо и повелиши главы нам усекнути, ибо зрим мы чудо велие, еже ты не зриши. И не терпети нам ярость твою, нежели гнев светоносных мужей, в пламене огненнем стоящих». Купно с благоразумными воины, воспеваем ти, мужественная Евфимие:

Радуйся, яко пламени огненнаго не убоялася еси.

Радуйся, яко паки ангельским заступлением сохранилася еси.

Радуйся, яко к свету истинному Виктора и Сосфена привела еси.

Радуйся, яко им в Бога уверовати помогла еси.

Радуйся, силою молитвы своея огнь в пещи угасившая.

Радуйся, паки чудо ново пред всеми сотворившая.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 7

Хотящу тя погубити, повеле нечестивый мучитель твой, доблестная Евфимие, иным воином Кесарю и Варию паки тя в пещь ввергнути. Пламя сильное попали сих неразумных воев, ты же, ликуя посреди пещи, яко в чертозе светлем, песнь триех отроков воспевала еси, славя Бога: Аллилуиа.

Икос 7

Новое чудо людем неверующим показа Господь, огнь бо не коснуся святой Евфимии, ибо Сам Жених нетленный Иисус Христос тайно прииде в пещь к невесте Своей и ороси ю небеснею прохладою. Мы же, изумляяся чудеси сему, поем ти умиленно:

Радуйся, от пламене огненнаго Господом сохраненная.

Радуйся, росою небесною Им орошенная.

Радуйся, целою и здравою из пещи изшедшая.

Радуйся, в изумление дивное всех приведшая.

Радуйся, яко паки мучителя посрамила еси.

Радуйся, яко веру на поругание тому не дала еси.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 8

Странно есть видети нечестивому проконсулу чудесы, на тебе творящиися силою Божиею, преславная Евфимие, не ведая более чесо сотворити с тобою, повеле в темницу тя ввергнути. Послежде воев Виктора и Сосфена к себе призвавши, повеле им идолом мерзким поклонитися. Они же, Господу поклонишася, славя имя Его святое: Аллилуиа.

Икос 8

Всех Господь и Создатель просвети светом истины Виктора и Сосфена, шедшим бо им на казнь и усердно Богу молившимся, раздася с Небеси глас Божественный, ко упокоению их призывающий. С радостию души своя Богу предавши, ныне на небесех купно с тобою, святая Евфимие, воспевают Бога, с ними же приими и наша похвалы сия:

Радуйся, яко душы многих исповеданием своим к Богу привела еси.

Радуйся, яко с ними ныне ликуеши на Небеси.

Радуйся, чистотою своею присно сияяй.

Радуйся, звездою яркою нам блистаяй.

Радуйся, в Царство Божие нас путеводящая.

Радуйся, всем нам спастися хотящая.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 9

Всею душею своею Бога славила еси, достоблаженная Евфимие, егда ведену ти бывшу на судище, воспевала еси Ему: «Боже, песнь нову воспою Тебе и буду славити Тя посреди племен и языков, Ты бо еси Единый истинный Бог и несть инаго Бога, паче Тебе!». С тобою и мы воздаем хвалу истинному Богу нашему: Аллилуиа.

Икос 9

Ветийство человеческое не довлеет по достоянию восхвалити вся претерпенныя тобою мучения и страдания во славу Бога истиннаго: не можаху бо нечестивый мучитель твой принудити тя жертвы идолом воздати, повеле повесити тя и тело твое острыми ножами строгати. Ты же, силою Божиею, и послежди сего мучения невредима осталася еси. Мужество и долготерпение твое прославляя, дражайшая Евфимие, вопием ти умиленными гласы:

Радуйся, кровию себя от главы до ног обагрившая.

Радуйся, кровию истекшею душу свою убелившая.

Радуйся, повешение со Христом претерпевшая.

Радуйся, в страданиих лютых Бога воспевшая.

Радуйся, яко воспевая Бога, укрепилася еси.

Радуйся, яко в мучениих с Господом сочеталася еси.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 10

Спасти хотящи душу твою, тело свое не жалела еси, прехвальная Евфимие, и в ров изрытый, гады и ехидны исполненный, небоязненно вошла еси, крестным знамением себя осеняя и ко Господу моляся: «Свете мой Иисусе Христе!

Ты во утробе воднаго зверя невредимым Иону сохранил еси, Ты избавил еси Даниила от уст львовых, сохрани и мя крепкою руку Твоею, да прославится во мне имя святое Твое, да воспою Тебе песнь славы: Аллилуиа.»

Икос 10

Стеною твердою и неодолимою бысть тебе Господь, на Него же упование свое возлагала еси, славная дево Евфимие, яко изо рва воднаго, по милости Божией, невредима от гадов и змий вышла еси, мучителя жестокость и неверие посрамляя. Того ради приими хваления наша, с любовию тебе приносимыя:

Радуйся, в ров безбоязненно вшедшая.

Радуйся, погибели в нем не нашедшая.

Радуйся, в вере своей мучителем неодолимая.

Радуйся, Божией десницей верно хранимая.

Радуйся, яко и твари водныя тебе не вредиша.

Радуйся, яко и ангели тебе служаху и от смерти храниша.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 11

Пение похвальное приносим тебе, богорадованная Евфимие, немогущии разумом своим постигнути, яко ты, столь млада сущи, такия велия страдания претерпевала еси: ты бо по острым мечам и копиям, хврастием и землею прикровенным, яко птица, легце прешла еси, Господа преславно восхваляя: Аллилуиа.

Икос 11

Свещею, немерцаемо горящею и мрак идольский разгоняющею, явилася еси, богомудрая Евфимие, слышаще бо людие неверующии, яко ты неустанне восхваляеши Господа: «Кто возглаголет силы Господни, слышаны сотворит вся хвалы Его», в вере истинней просвещахуся, с ними же приими и наша похвалы тебе:

Радуйся, Господа верно и неустанно прославляяй.

Радуйся, на Его Единаго искренне уповаяй.

Радуйся, яко проконсула терпением своим посрамила еси.

Радуйся, яко в сети, им расставленныя, не уловилася еси.

Радуйся, преодолением страданий своих мучителя утомившая.

Радуйся, от истиннаго Бога ни на шаг не отступившая.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 12

Благодатию данною ти от Бога, новыя страдания претерпела еси, доблестная Евфимие, яже на тя мучитель твой воздвиже: перепилити бо тя намереваяся, не возможе вреда тебе причинити, на раскаленных углиях сожигати тя повеле, абие углие ангелы, с тобою неотступно пребывающии, остудиша. Ты же, вся мучения мужественно преодолевая, Подателю сил и крепости Господу Иисусу воспевала неустанно: Аллилуиа.

Икос 12

Поюще крепкия подвиги твоя, хвалим терпение и смирение твое, боговенчанная Евфимие, ими бо врага невидимаго посрамила еси и венец нетленный от Господа на Небеси стяжала еси. Темже на последнее мучение твое ведомая, осуди

бо тя мучитель твой на снедение зверем, молилася еси ко Господу: «Господи сил! Ты явил еси на мне Твою непобедимую силу и неодоленную десницу, Ты показал еси немощь бесов и безумие мучителя, а мене поставил еси высше всех мучений. Приими ныне мою жертву, принесенную Тебе от души сокрушенной и смиреннаго духа, и упокой душу мою в селениих святых и в лице мученик, яко благословен еси во веки». Просвети и нас, всехвальным исповеданием твоим, да зовем ти умиленно:

Радуйся, яко лютыя звери ноги тебе лизаху.

Радуйся, яко причинити вреда зверие тебе не можаху.

Радуйся, глас с Небеси, во обители горния тя призывавший, услыхавшая.

Радуйся, с радостию душу свою Господу отдавшая.

Радуйся, яко с почестьми родители твоими погребена была еси.

Радуйся, яко чрез пролитие крове своея невестою Жениха Небеснаго стала еси.

Радуйся, святая великомученице Евфимие, невесто Христова всехвальная.

Кондак 13

О, святая великомученице Евфимие, Господа неустанно в мучениих своих восхвалявшая и от благодарных чад Божиих всехвальною нареченная. Научи же и ны все упование наше на Единаго Господа возлагати, да Им Единым в бедах и скорбех наших укреплятися, да возможем причастницами Царствия Его стати, в нем же с тобою воспевати Ему будем: Аллилуиа.

Этот кондак читается трижды, затем икос 1-й и кондак

1-ŭ

buditeli.info © 2017